

CESTA MANŽELŮ V ROKOLI

**CESTA
MANŽELŮ
V ROKOLI**

Původní vydání:

Akademie rodin Óbudavár

Schönstattské centrum Óbudavár

Maďarsko 2007

Překlad z němčiny do češtiny: Jiří Landa

Korektury: Bohumila Sladká

Sazba: Martina Purová

Grafické návrhy zastavení: Olga Langrová

Tisk: CENTA spol. s.r.o., Vídeňská 113, Brno

ISBN: 978-80-905780-2-9

vydání 3., 2014

více na **www.cestamanzelu.cz**

www.facebook.com/cestamanzelu

Obsah

Předmluva	5
I. Našli jsme navždy jeden druhého.....	7
II. Náš dům je naše království.....	11
III. Darujeme život – Přijímáme život.....	15
IV. Láska smí bolet.....	19
V. Rosteme na těžkostech	23
VI. Vychováváme silné děti.....	27
VII. Uprostřed života.....	31
VIII. Spolu jsme silnější.....	35
IX. Jsme poslání	39
X. Zůstáváme věrní	43
XI. Umíme pustit své děti.....	47
XII. Spolu s naší starší generací.....	51

XIII. Stárneme a sklízíme	55
XIV. Všechno má smysl.....	59
XV. Děkujeme	63
Modlitba za Cestu manželů	68

Předmluva

Myšlenka „Cesty manželů“ pochází od maďarských schönstattských rodin. Jedná se o cestu v přírodě s jednotlivými zastaveními, – podobnou jako bývají křížové cesty – která je zaměřena na manželství. V 15 zastaveních se mohou „poutníci“ pomocí citátu z bible a otázky k danému životnímu období zamyslet nad svým vlastním manželstvím – od jeho počátku, narození dětí přes jejich výchovu, soužití s rodiči až po stárnutí.

Cílem Cesty manželů, spolu s texty v této brožurce, je nabídka zastavení se, zamyšlení a možnosti nového pohledu na sebe, svého partnera a svůj vztah. Rádi bychom, aby tato krátká procházka po Cestě manželů byla pro „poutníky“ novým zážitkem, okamžikem zastavení se a třeba i určitým impulzem pro vztah.

My, schönstattské rodiny chceme darovat v jubilejním roce 2014 tuto „Cestu

manželů“ Panně Marii jako dárek. Je to forma poděkování za vše, co vyrostlo za 100 let od první úmluvy lásky s Pannou Marií. „Cesta manželů“ má být poselstvím pro ostatní, skrze ni chceme dál šířit radost, kterou prožíváme ze setkání s Pannou Marií v úmluvě lásky, sílu obdarování, kterou zažíváme ve vzájemném NIC BEZ TEBE NIC BEZ NÁS a zážitků toho, jak nás Panna Maria doprovází a stará se o nás na naší vlastní cestě manželstvím.

Rádi bychom, aby se „Cesta manželů“ stala důležitou součástí a třeba i určitým poselstvím poutního místa v Rokoli.

Věříme, že si Panna Maria vezme tuto myšlenku za svou a bude i skrze „Cestu manželů“ působit dál v rodinách. I na tento úmysl dáváme své oběti.

Schönstattské rodiny

I. NAŠLI JSME NAVŽDY JEDEN DRUHÉHO

Polož si mě na srdce jako pečet'...
(Pís 8,6)

Dokud jsme jeden druhého ještě nenašli, hledali jsme s velkou touhou chybějící polovinu svého Já v druhých lidech. Možná to byla hrbolatá cesta, na které jsme se dostali i do slepých uliček; ale poučili jsme se z chyb a zklamání a stali jsme se zralejšími.

V době našeho přátelství jsme poznávali svého partnera v různých situacích. Naše první „slepá“ láska postupně prohlédla: „Miluji nefalšovanou zář tvé ctnosti, miluji zatmění slunce tvých chyb.“ (Petófi)

Hledali jsme Boží vůli, ptali jsme se: „Je můj partner skutečně ten, pro kterého mě ON stvořil?“

Ještě dnes si živě vzpomínáme na chvíli, kdy jsme se rozhodli, že spolu zůstaneme navždy. Naše srdce byla naplněná radostí, protože tento milovaný skvělý člověk opětoval moji lásku. V této radosti jsme si navzájem řekli: „Miluji Tě, jsem Tvůj, jsem Tvá.“

Naše Ano v kostele před Bohem a před lidmi bylo definitivní Ano k tomuto rozhodnutí.

Nitky našich životů jsme spojili v jednu nit. Toto „spojení“, tento svazek musí mnoho vydržet.

Náš život se změnil. Už nežijeme sami sobě. Tím, že jsme se otevřeli jeden pro druhého, vznikla mezi námi jednotu, jež staví na vzájemné důvěře: „Počítám s Tebou – Ty můžeš počítat se mnou.“

V průběhu let jsme se navzájem „obrousili“. Stále více nitek nás spojuje. Navzájem se doplňujeme. Usilujeme o to, co nás spojuje ve všech sférách naší osobnosti – duchovní, duševní a fyzické.

Jsme schopní rozpoznat myšlenky a pochopnosti druhého, hledáme společně odpovědi na otázky života. Touhy a city druhého jsou pro nás důležité. V manželské oddanosti se darujeme cele sobě navzájem.

Čím více nitek nás navzájem spojuje,
tím pevnější je náš vztah. Naše Já a Ty
se můžou stát jedním v té míře, v jaké je
ON – který nás stvořil jednoho pro dru-
hého – uprostřed nás.

Připomeňme si,
jak jsme se navzájem našli...

II. NÁŠ DŮM JE NAŠE KRÁLOVSTVÍ

Nestaví-li dům Hospodin,
nadarmo se namáhají stavitelé.

(Ž 127,1)

Náš dům je naše království – at' už se jedná o malý byt nebo o dům se zahradou. Odtud vylétáme ven a opět se vracíme domů, zde můžeme najít útočiště a poskytnout ochranu. Tady můžeme žít podle naší vlastní škály hodnot. Pečlivě filtrujeme, co vpustíme dovnitř, a nenecháváme si určovat náš život podle obrazovky. Vytrvale pracujeme na „hrázi“, která nás chrání proti nemocnému duchu doby, jenž se nenápadně pokouší k nám proniknout, aby zevnitř rozložil náš rodinný život.

Oheň naší manželské lásky naplňuje tento uzavřený svět životem. Tento oheň dává světlo a teplo; díky němu například přichází jídlo na stůl. Oheň může ale také ničit. Náš dům může být naším teplým hnízdem, ale může se stát i místem zpusťování.

Náš domov se stále obměňuje, přizpůsobujeme si ho stále znovu novým poměrům. Když je pro nás příliš malý, stěhuje-

me se nebo začínáme stavět. Nikdy není hotový, neustále se o něj musíme starat. Všimněme si stěn našeho domu. Ty odrážejí náš život a naše zvyklosti: Jak spolu zacházíme a jak spolu mluvíme, jak sedíme kolem prostřeného stolu, jak slavíme a jak pečujeme o rodinné zvyky a rituály, jak je obnovujeme a předáváme dál. Náš dům, náš byt tím dostává jasnou podobu.

Věci, které vlastníme, mohou být opotřebované a mohou mít hodnotu jen pár korun, ale přesto k nám promlouvají o našem životě. Jsou plné vzpomínek. Něco nám připomínají. Máme k nim určitý vztah a nevyměnili bychom je jen tak za něco.

Naše čtyři stěny se pro nás stanou domovem jen tehdy, budeme-li se snažit jeden druhému vytvářet domov ve svém srdci. Pak se náš dům stane předtuchou nebe, místem,

- kde se děti cítí v bezpečí,

- kde zažívají, že každý z rodiny je důležitý,
- kde se učíme být milosrdní vůči slabostem druhých,
- kde každý den nově začínáme mluvit.

Co můžeme udělat pro to, abychom posílili
vztah k našemu domovu?

III. DARUJEME ŽIVOT – PŘIJÍMÁME ŽIVOT

Kdo přijme jedno z takových dětí
v mém jménu, přijímá mne.

(Mk 9,37)

Pravá láska se nechce uzavírat, ale chce růst a rozdávat se. Také v nás žije touha plodit život. Skrze své otcovství a mateřství se stáváme spolupracovníky našeho Stvořitele. Oba dáváme vzejít novému lidskému životu, životu pro věčnost, jedinečnému a neopakovatelnému, životu, který se sám může stát pramenem nové lásky a nového života.

Příchod dítěte znamená radost. Bůh nám skrze ně svěřuje poklad. On nám důvěřuje, že ho vychováme v dospělého a samostatného člověka a povedeme k Němu. Bezmocnost nám svěřeného dítěte nám k tomu dodává sílu. Pozorujeme, jak roste a jak se chová, jak nabývá rozumu. Objevujeme v něm své vlastnosti a v jeho obličeji spatřujeme své vlastní rysy.

Do naší radosti se může vmísit také starost: jak všechno zvládneme? Možná před tímto velkým úkolem ze strachu couváme – nicméně jsme to my, kteří ne-

seme za své dítě zodpovědnost. Musíme svůj život, svou práci, svůj dům přeorganizovat, abychom mohli své děti řádně vychovat. V centru našeho myšlení stojí blaho dítěte. Jeden rodič třeba nemůže mnoho let vykonávat svou práci, zatímco druhý se musí starat o obživu rostoucí rodiny. Možná zažíváme starosti o své zdraví, bydlení, o hmotné zabezpečení rodiny...

Plodnost svého mateřství a otcovství můžeme prožívat také tehdy, když nemůžeme mít vlastní děti. Můžeme jiné dítě adoptovat nebo se můžeme stát nějakému dítěti duchovními rodiči. Adoptované dítě (též duchovně adoptované) – to je krásný, ušlechtilý úkol, kterému chceme věnovat náš život.

Při naší svatbě jsme si slíbili, že přijmeme děti, které nám Bůh daruje. Přijímáme je i v každém pozdějším období života – a zakoušíme, že jsou pro nás nevyčerpatelným pramenem radosti.

Myslíme na každé naše dítě –
vlastní i duchovní:

„Přijímám Tě ve svém srdci!“

IV. LÁSKA SMÍ BOLET

A za to se modlím, aby se vaše láska ještě
víc a více rozhojňovala a s ní i poznání
a hluboká vnímavost. (Fil 1,9)

My lidé nejsme dokonalí. Děláme chyby, navzájem si ubližujeme, míváme špatné dny, máme své povahové rysy a zvyklosti, které jsou pro druhé jen těžko snesitelné. To je normální, to není nic zvláštního. Skutečně milovat znamená někdy „obejmout kaktus“.

Občas se hádáme a hněváme se na sebe. Někdy přímo planeme hněvem. Když jeden druhého naštve a rozzlobíme, když se hádáme a vzájemně se zraňujeme, zasazujeme naší lásce ránu, která musí být ošetřena, aby nezačala hnisat. Proto rozvíjíme v naší rodině kulturu odpouštění a smíření.

Pomocí malých znamení a něžností – i beze slov – smíme prosit: „Dej, abychom k sobě opět našli cestu a vše dobře dopadlo.“ Tak budeme schopni mluvit o tom, co nám způsobilo bolest, aniž bychom jeden druhého obviňovali. Když se od partnera dozvíme důvody jeho jednání a to, jak to myslel, může se ukázat, že jsme zbyteč-

ně nadělali mnoho povyku pro nic a že není až tak důležité, kdo měl pravdu.

Někdy se stane, že mě můj partner těžce zraní. Pak stojí přede mnou jako úplně cizí člověk. Máme pocit, že náš dlouhletý vztah je zničený.

Pak je důležité, abychom jako manželský pár nově začali. Hledáme příležitost spolu v klidu hovořit. Zažijeme, že naše vzájemná láska je větší, než ten konkrétní problém. Nedostatek lásky druhého bolí často daleko víc, než to, čím jsem byl zraněn.

Smíření neznamená vyřešení problémů; ale pomáhá, abychom znovu našli v lásce jeden druhého. Existují rány, jejichž uzdravení trvá delší dobu. Na obnovení vzájemné důvěry a napravení vzájemného vztahu musíme tvrdě pracovat.

Když jsme si navzájem odpustili, nemluvíme již o vině druhého. Můžeme si být jistí, že všechny slzy a bolesti se

mohou stát pro naši rodinu i pro druhé požehnáním a darem, když je obětujeme Bohu.

Neměli bychom zapomínat, že i my jsme pro svého partnera křížem. Také on mě nese „s bolestmi“.

Když si stále stěžuji a naříkám na utrpení, které on zapříčinil, měl bych myslet na to, že také já potřebuji milosrdenství. Teprve vzájemně prokázané milosrdenství přináší pokoj.

Připomeňme si radost
z prožitého usmíření.

V. ROSTEME NA TĚŽKOSTECH

Víme, že všechno napomáhá
k dobrému těm, kdo milují Boha.
(Řím 8,28)

Každý z nás by chtěl, aby se mu těžkosti vyhnuly. Technický pokrok nám při tom může někdy pomoci – skrze odvádění pozornosti na něco jiného, skrze lepší zdravotní péči...

Přesto dnes není méně utrpení než dřív. Musíme čelit novým fyzickým a psychologickým výzvám: nové nemoci, rodinné tragédie, ztráty, selhání, zrady...

V malomyslnosti nám přichází na mysl otázka: Jak to všechno může Bůh dopustit?

Možná jsme tím rozhořčení, reptáme a nařikáme. Hledáme zoufale odpověď na otázku Proč. Ale život jde dál.

Snad se nám po určitém čase podaří podívat se na situaci z nadhledu a zkoumat, co nám tím chce Bůh říci.

„Všechno je řízeno milující rukou Boží Prozřetelnosti“ – říká pater Kentenich.

Bůh nás formuje také skrze těžkosti, On odřezává, zkracuje „divoké výhonky“. On nám nechce v první řadě působit bolest, nýbrž chce, abychom rostli v lásce.

Toto vědomí nám může pomoci překonat bolest a hořkost. Je to ale také otázka duševní síly a vytrvalosti v učení se, jak správně nakládat s těžkostmi. Učíme-li se rozumět problémům, rosteme a stáváme se silnějšími. Cítíme-li se slabí a bezmocní, je pro nás přijetí dané situace tou největší výzvou.

Když se snažíme zdolávat naše úkoly a problémy, můžeme získat zkušenost, že naše rodina je „kována dohromady“ a posilována. Můžeme tím objevit vlastnosti druhého, které byly do té doby skryté.

Někdy je mnohými problémy náš hodnotový svět otřesen. Těžkosti nám mohou pomoci, abychom naše hodnoty znovu přehodnotili a určili jim správné místo.

Překonáme-li těžkosti, rosteme na nich a jsme pak schopni se lépe vcítit do druhých a můžeme více pomoci. Když zažíváme svou slabost a potom vnímáme, že nás náš partner potřebuje, dodá nám to novou sílu.

Umíme objevit Boha za každým utrpením. Vidíme a zažíváme, že On nás skrze kříže a těžkosti nejen formuje, ale také, že nám je pomáhá nést. On bere to břemeno nejdříve do svých rukou a zvaží, co jsme schopni unést – adekvátně našemu cíli. Tímto způsobem se mohou těžkosti stát stupni, po kterých stoupáme vzhůru k Němu.

Zamysleme se nad nějakou těžkostí,
která nás dovedla dál.

VI. VYCHOVÁVÁME SILNÉ DĚTI

Svůj zákon jim dám do nitra,
vepíši jim jej do srdce.
(Jer 31,33)

Naše děti nám byly darovány od Stvořitele, nejsou naše vlastnictví. Naším úkolem je přivést je zpátky k Němu, Prameni živé vody. A to můžeme jen tehdy, když sami hledáme tento Pramen a stále znovu z něho čerpáme.

Skrze nás mohou naše děti zakusit Boží lásku – přijímající a plnou milosrdenství – a předávat ji později dál. Hledáme a saháme po tom, co Bůh vložil do našich dětí, a pokoušíme se přesně to v nich rozvíjet.

Chceme je vychovávat v silné osobnosti. Mají se stát lidmi, kteří přerůstají, překonávají sami sebe, kteří dovedou za něco bojovat a kteří umí žít pro druhé. Lidmi, kteří se umí svobodně rozhodnout pro to, co má opravdovou hodnotu.

My umíme vychovávat své děti jen tehdy, jestliže také vychováváme sami sebe. Když při tom zakusíme, jak těžké je pro nás samé například zbavit se špatných

zvyklostí, pak svým dětem více rozumíme a jsme k nim milosrdnější. Naše slova musí přitom nejdříve projít naším vlastním srdcem a musí být krytá naším životem.

Nelze chtít po dítěti něco, co my sami neděláme. Chceme-li například, aby se naše dítě naučilo pozdravit, musíme nejprve my sami zdravit své známé. Má-li se naučit děkovat, musí vidět na nás, že si dokážeme za prokázanou službu poděkovat.

Pokud něco jiného říkáme a něco jiného děláme, naše slova jsou marná a zbytečná. Říkejme si, co chceme, naše děti nás stejně napodobují.

Vychovávat děti je těžký úkol. Pater Kentenich nás povzbuzuje: „Bůh nás povolal k tomu, abychom vychovávali naše děti, a On drží pevně naši ruku.“ Proto se na Něho můžeme obrátit v těžkostech a pochybnostech. Co my nemůžeme,

může On vyrovnat. Když my sami zakoušíme hranice v naší výchově, nutí nás to, abychom se odevzdali do Jeho náruče, abychom vztáhli ruce k modlitbě.

Kde nacházím znovu sám sebe
v nějaké slabosti, nevychovanosti
svého dítěte?

VII. UPROSTŘED ŽIVOTA

Vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo.

(Žd 12,1)

Dojdeme-li na vrchol a rozhlédneme-li se, vidíme krajinu s mnoha jejími perspektivami. Stejně tak se díváme na náš vlastní život.

Už nejsme tak silní jako dřív, ale stále ještě ledacos zvládneme. Jsme těžkopádnější, možná máme také zdravotní problémy. Důležitá nasměrování výhybek pro náš život leží za námi: volba povolání, volba partnera, narození dětí. Mnohé plány z našeho mládí nebyly uskutečněny. Udělali jsme chyby, mnohokrát jsme zažili zklamání.

Když na sebe necháváme působit naše hranice a omezení, může se stát, že uprostřed života přijdou krize. Objevuje se obava z toho, že jsme něco zmeškali. Často se stane, že se někdo od svého celého dosavadního života odvrací, aby se zbavil svých strachů a obav.

Jak mohu nyní přežít? Jakým směrem se dát?

V dobách krize přemítáme nad tím, proč žijeme. Všechno kolem nás je tmavé. Jako lodě, které se plaví v mlze, se i my pohybujeme pomaleji a snažíme se udržet kurs. Hledáme ve světle víry smysl našeho života. „Když plní důvěry přinášíme všechno před Boha, proráží bud’ On sám naše hranice anebo nám je nechává, neboť někdo, kdo se upřímně snaží, a přesto stále znovu padá, se stává dobrotivější ke svému okolí“, říká pater Kentenich.

Někdy nám Bůh dává vnímat svou milosrdnou, láskyplnou blízkost. Tím nám ulehčuje, abychom objevili v těžkostech smysl. Z přestálých zkoušek roste síla a požehnání. Jsme klidní: nebereme se už tak vážně.

Zpětně vidíme, že se za námi zavřely dveře, před námi se ale právě nové otvírají. V našem povolání může ještě nyní přijít plodná doba. Zažíváme, jak naše děti dospívají. U našich vnoučat můžeme

ještě jednou prožívat zázrak rozvíjejícího se lidského života... Čeká na nás mnoho krásných úkolů.

Odkud čerpáme sílu v časech krize?

VIII. SPOLU JSME SILNĚJŠÍ

Nebot' kde jsou dva nebo tři shromážděni
ve jménu mém, tam jsem já
uprostřed nich. (Mt 18,20)

Osamělý strom na vrcholu hory může být bouří a větrem snadno vyrván i s kořeny – i když je to silný strom. Stromy v lese si oproti tomu zajišťují vzájemně oporu, stojí pevněji, protože nejsou osamělé.

Podobně je to s námi. Rádi bychom žili podle určitých mravních hodnot, jenže pokud jsme na to sami, je velmi těžké odolávat škodlivým proudům ducha dnešní doby. Je pro nás velkou pomocí, najdeme-li společníky, kteří podobně žijí, cítí a myslí jako my, přátele, s kterými si vzájemně poskytujeme oporu. Tato podobnost s druhými neznamená, že bychom byli všichni stejní, právě naopak: jsme „různorodí“. Pro naše děti je to velké požehnání, když můžou patřit k dobremu společenství.

S našimi přáteli je nám dobře. Je velkým zážitkem poznat různé životní cesty.

Navzájem si pomáháme s nápady, radami, praktickou pomocí při porodu, při stavbě domu nebo hlídání dětí. V našich modlitbách svěřujeme jedni druhé Bohu, zvláště v těžkých chvílích.

Jsmeli součástí společenství lidí se stejnými hodnotami, nejdeme životem sami; naše síly se ve spojení s druhými znásobí. Společně pak kráčíme ke stejnému cíli s daleko větší radostí.

Za co vděčíme těm, kteří s námi
tvoří jedno společenství?

IX. JSME POSLÁNI

Tak at' svítí vaše světlo před lidmi, aby
viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu
vašemu Otci v nebesích. (Mt 5,16)

Dary, kterými nás Bůh obdařil, jsou různé. Dostali jsme je, abychom jimi druhým sloužili. Často se držíme zpátky, když máme na veřejnosti stát za svými hodnotami: máme strach, že nebudeme dobře přijati, že neumíme dobře zprostředkovat svůj názor a že tím jinak uvažující odstrašíme. Možná máme vůči nim předsudky, protože žijí jinak. Jejich životní styl určuje veřejný život a atmosféru ve škole a v zaměstnání – a my tím také trpíme.

Naším nejdůležitějším úkolem je budovat naše vlastní manželství a rodinu, vychovávat silné děti a žít životem z víry. Když to konáme, vyzařujeme toto světlo také do našeho okolí.

Teplo kamen může zvětšit svůj rádius jen tehdy, když ti, kteří jsou kamnům nejbližší, jsou tím teplem prostoupeni. Snad bude někdo jednou moci říct o naší rodině: „Hle, jak se navzájem milují.“

V první řadě chceme vyzařovat světlo skrze své bytí. Převzmemme jen tolik úkolů, abychom nezanedbávali svou vlastní rodinu. Nechceme „tancovat na všech svatbách“, když tím naše děti nebo náš manžel strádají.

„Život křest'anů je jediná Bible, kterou nevěřící čtou“ – říkal často pater Kentenich. Ve světě, kde se manželství a rodina ocitly v krizi, nezakouší mnoho lidí bezpodmínečnou lásku. Aby mohli uvěřit tomu, že Bůh je Láska, musejí nejprve ve svém všedním životě zakusit lásku skrze své bližní – skrze nás.

Duch svatý nám pomůže, abychom se obrátili také k těm, kteří nám jsou lhostejní nebo vůči kterým chováme předsudky. Duch svatý uschopní také je k tomu, aby četli v „naší Bibli“.

Pro koho ve svém okolí
mohu něco vykonat?

X. ZŮSTÁVÁME VĚRNÍ

Setkají se milosrdenství a věrnost.

(Ž 85,11)

Při svatbě jsme si slíbili, že budeme držet spolu – v radosti i bolesti – celý život. Jen tak se odvážíme darovat se jeden druhému. V první řadě to není úřední papír, který nás drží spolu, nýbrž my sami přebíráme z lásky zodpovědnost jeden za druhého.

V průběhu let jsme se možná jeden od druhého vzdálili – běžíme vedle sebe jako dvě kolejnice. Náš vztah zšedl. Myslíme, že známe svého partnera možná ještě lépe, než on sám sebe.

- Známe se opravdu?
- Víme, co jej poslední dobou zaměstnává, s jakými těžkostmi bojuje?
- Už nejsme ti samí jako tehdy při svatbě. Všímáme si u druhého jen šedých vlasů a množících se vrásek, nebo vnímáme také, v čem je jeho osobnost bohatší?

Když nepocit'ujeme vzájemnou úctu, přijetí, pak hrozí velké nebezpečí, že z našeho manželství utečeme. Můžeme utíkat do práce, do veřejného života, do dětského pokoje nebo do jiného vztahu. Když se naše manželství rozpadne, zbudou z něho dvě zmrzačené poloviny – se střepinami, které poraní také naše děti.

Proto je třeba:

- svého partnera stále znovu nově získávat – to je náročný úkol;
- pracovat na tom, abychom byli jeden pro druhého stále přitažliví – i po letech;
- starat se jeden o druhého a vzájemně si naslouchat – zajímat se, čím můj partner žije a co je pro něj důležité;
- obdarovat partnera svým časem: večerní procházka; večere v útulné restauraci, kde při světle svíčky

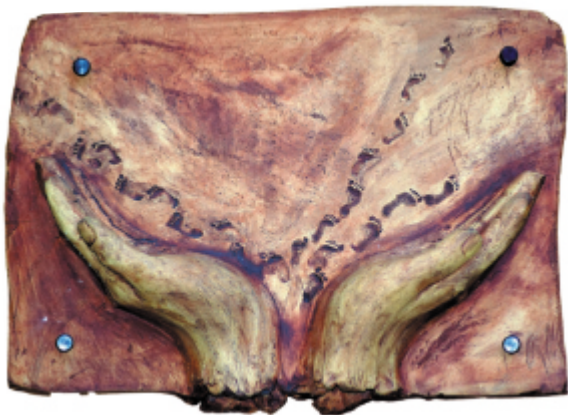
zazáří vše v novém světle; společný víkend ve dvou; malé pozornosti, slova chvály; společná práce...

Je mnoho možností, které nám pomáhají posilovat svazek našeho manželství.

Věrnost neznamená zásadně jen to, že se vzájemně nepodvádíme. Pravá věrnost spočívá v tom, že jeden druhého neustále nově objevujeme a „dobýváme zpět“ naši první lásku.

Zeptejme se svého partnera,
čím bychom mu mohli udělat radost.

XI. UMÍME PUSTIT SVÉ DĚTI

Neprosím, abys je vzal ze světa,
ale abys je zachoval od zlého...
Posvět' je pravdou. (Jan 17,15.17)

V lůně matky je dítě jedno se svou matkou. Od narození se začíná od ní pomalu postupně odpoutávat. Na začátku znamenají rodiče pro dítě všechno: obživu, jistotu, radost... Časem se stává dítě nezávislejší a vzdaluje se stále víc, nejprve do nejbližšího okolí, později do daleké ciziny...

Je určitá doba, kdy „sytíme“ své děti našimi vědomostmi a zkušenostmi. Ty jim mají být později proviantem na cestu, kterou se ony dají. Pak přichází čas, kdy pozorujeme jejich kroky z dálky a kdy je provází naše důvěra. Mladý pták, když je dost silný, musí vylétnout z hnízda, jinak nebude schopný žít. My to našim dětem nejen dovolíme, nýbrž také podporujeme jejich úsilí o samostatnost. Přitom jsme našim dětem blízko – ze začátku tělesně, později spíš duševně, aby se na nás mohly obrátit, když nás potřebují.

Naším přáním je, aby naše děti vždycy kráčely po dobrých cestách. Často se

to vyvine ale úplně jinak. Je pro nás obtížné pustit jejich ruku, nechat je dělat chyby a pak poznat, že my, rodiče, už pro ně nejsme na prvním místě. Možná je jejich způsob myšlení a jejich životní styl jiný. Avšak i když jdou po jiných cestách, je pro ně důležité, aby pocítily, že se mohou z křivých cest navrátit domů. Rodný dům je pro ně stále otevřený.

Tak roste láska rodičů. Čím nezištnější je láska, tím hlouběji působí. My milujeme své děti nadále. Čím více se od nás vzdalují, tím více je svěřujeme dobrému Bohu, protože Jemu patří, jsou to Jeho děti!

Čím poutám své dítě na sebe víc,
než je nutné?

XII. SPOLU S NAŠÍ STARŠÍ GENERACÍ

Korunou starců jsou bohaté zkušenosti
a jejich chloubou bázeň před Hospodinem.

(Sír 25,6)

Přijde čas, kdy nás naši rodiče budou potřebovat jako oporu. Jsme za ně zodpovědní. Za mnoho jim vděčíme a chceme se proto my nyní starat o ně.

Často je pro obě strany těžké přijmout novou situaci: rodiče se cítí být neužiteční, mají strach, že nám budou přítěží – a my zažíváme, že naši rodiče, které jsme viděli před sebou vždycky jako velké a silné lidi, zeslábli.

Nevíme toho mnoho o charakteristických duševních procesech stárnutí, o kráse doprovázet starého člověka a pečovat o něj – a o Božím plánu, který se za tím skrývá.

Dnes často panuje názor, že pečovat o staré lidi je břemenem a pouhou povinností. Nevyplatí se investovat do toho mnoho sil a času. Často si ale neuvědomujeme, jak vzácní a důležití jsou pro nás starší lidé.

„Ti starší mají za úkol nechat zazářit

Boží lásku v našem životě, učinit ji viditelnou a vnímatelnou“, řekl jednou pater Beller.

Například jeden dědeček vyprávěl kdysi svému vnukovi při prohlížení starých fotek: „Já jsem dostal babičku od Boha jako dar, jako věrnou společnici na celý život – a přesto to nebylo vždycky snadné.“

Udělejme si čas na naše starší. Povzbuzujme je, klad' me jim stále znovu otázky. Dejme jim příležitost vyprávět o svých zkušenostech. Tak se mohou děti a rodiče opět sblížit.

Když se podíváme zpět do rodinné biografie, uvědomíme si, že náš vlastní život v ní má hluboké kořeny. Od našich starších se také můžeme často naučit, že utrpení v životě není zbytečné, že opomenutí a zanedbání mohou být dodatečně uvedena do pořádku, že také chyby se dají napravit.

Potřebujeme naše starší – i když stárnou a zeslabují. V naší rodině garantují spolehlivost a jsou vždy k dispozici uprostřed naší pracovní vytíženosti a neustálého shonu; u nich najdeme vždy znovu klid a ticho – uprostřed hluku; oni nám připomínají, že nezáleží na kvantitě, nýbrž na kvalitě...

Tím uzdravují tisíce ran našeho hektického života.

Připomeňme si nějaký krásný zážitek
se svými rodiči a prarodiči.

XIII. STÁRNEME A SKLÍZÍME

Zůstaň s námi, vždyt' už je k večeru
a den se schyluje. (Lk 24,29)

Též období stáří je součástí Božího moudrého plánu lásky. Proto je dobré, že je. Bez obav můžeme jít stáří vstříc a zůstat v klidu s vědomím: „Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha.“ (Řím 8,28). Plni důvěry se spoléháme na jeho Prozřetelnost.

Naše vlastní Já se ve stáří stává stále menší a slabší, Jeho naproti tomu stále větší a silnější. „Bud' vůle Tvá!“

Můžeme se intenzivněji radovat z více věcí než dřív – již ráno z nového dne, z koncertu ptáků, z toho, že můžeme být spolu a že máme skvělá vnoučata... Jsme si přitom vědomi, že nic není samozřejmé, že za vše musíme být vděční.

Život jde dál – s námi a také bez nás. Jsme sice ještě potřební, ale mladí lidé už žijí svůj vlastní život. Naše oči, naše srdce, naše ruce i naše slova jsou potřebná. Potřebná je také naše modlitba. To je naše zbraň, kterou bojujeme za vyda-

řený život našich dětí, vnoučat a přátel. Modlitba chrání před smutkem a sebe-trýzněním. V modlitbě se věci dostávají na správné místo. Vnímáme také, že nikdy nemůžeme rozdat dost lásky. Lidé v našem blízkém i vzdáleném okolí potřebují naši lásku, naši víru i naši důvěru. Potřebujeme mnoho trpělivosti a lásky, to nás stále znovu učí shovívavosti a ochotě odpouštět sobě samým i svému partnerovi.

Ve víře v Boží milosrdenství se připravujeme na konec života. Již nyní se těšíme na návrat domů do našeho věčného Domova.

Co nás učinilo bohatými?

XIV. VŠECHNO MÁ SMYSL

Hle, já jsem s vámi po všechny dny
až do skonání tohoto věku.

(Mt 28,20)

Bůh k nám mluví skrze Písmo svaté a skrze učení církve. Můžeme Jej najít také v přírodě nebo v nevinném pohledu dítěte. Není ale tak lehké objevit Boha v lidech, kteří nám jdou na nervy, v událostech, které nám působí bolest.

Co nám k tomu může pomoci?

Večer můžeme prosit Ducha svatého, abychom Jeho přání a Jeho slovo objevili a rozuměli mu:

- možná skrze našeho partnera: „Přijď dnes dřív domů!“
- možná skrze nedbalost kolegy v práci: „Bud’ pro něho vzorem tím, že budeš vykonávat svou práci jak nejlépe dovedeš!“

Když jsme objevili Jeho slovo, nechme se jím oslovit k dialogu:

- vyprávíme,
- naříkáme,

- prosíme...
- a řekneme pak konkrétně: „Chceme činit to, o co nás prosíš.“

Někdy se zpětně díváme na delší dobu, která je za námi. Často jsme tehdy nevěděli, proč se nám zrovna tohle a támhleto muselo přihodit. Teprve po delším čase je pro nás snadnější objevit v zamotaných nitích našeho života smysl, spatřit v nich moudrý plán lásky.

Toužíme po jistotě – to je dobré a správné. Často jsme také pyšní – chtěli bychom mít všechno v našem životě ve svých rukou. Spoléhat se na někoho Vyššího se nám zdá často skoro nezodpovědné.

A tady platí: na jedné straně všechno dělat tak, jakoby všechno záleželo jen na nás, a na druhé straně tolik důvěřovat, jakoby všechno záleželo jen na Bohu.

Když se spoléháme jen sami na sebe, ztrácí se z našeho pohledu Prozřetelnost, která nakonec drží vše v rukou.

Přes všechno své úsilí a snažení se nám často stává, že ztrácíme půdu pod nohama, že se pohupujeme na laně mezi nebem a zemí. Cítíme se nejistí a trápíme se tím. Když uvážíme, že to lano je nahoře pevně přichycené a že ho drží dobrotivá a pevná ruka Boží, dodá nám to klid. ON je naše jistota. V Něm má všechno smysl.

Co mi chce dnes Bůh říct skrze
mého partnera?

XV. DĚKUJEME

Dobrořeč, má duše, Hospodinu,
nezapomínej na žádné jeho dobrodiní.

(Ž 103,2)

Chceme jednoduše za všechno poděkovat. V našich společných letech života jsme toho mnoho krásného prožili. Často jsme měli radost jeden z druhého, často jsme vnímali vzájemnou lásku. Je blahodárné vědět, že je tu někdo,

- o koho se mohu opřít,
- komu mohu sdělit své myšlenky,
- komu si mohu postěžovat.

Děkuji, že jsi nás stvořil jednoho pro druhého, že nemáme jen společnou minulost, nýbrž také společnou budoucnost. Smíme společně stárnout.

Děkujeme Ti, dobrý Bože, že při nás stojíš také v těžkých dobách. Vidíš naše slzy. V Tvých očích jsme jeden manželský pár, i když jsme se v srdci od sebe vzdálili. Dáváš nám sílu, abychom naši vzájemnou lásku vždycky nově rozmýchali. Nepřestáváš nás stále znovu dávat dohromady.

Děkujeme Ti za naše děti. Děkujeme, žes nám je svěřil. Činí nám dobře, že je milujeme oba. Činí nám dobře, že můj partner miluje také ty, které miluji já. Dává na ně pozor, pracuje pro ně.

Děkujeme Ti za naše přátele, kteří nám pomáhají najít naši cestu.

Děkujeme Ti za naše úkoly, skrze které vnímáme, že jsme potřební.

Děkujeme Ti za naše společníky. Stali jsme se pro sebe navzájem důležití.

Děkujeme Ti za lidi, kteří nás na naší životní cestě dodnes doprovázeli a vedli.

Děkujeme Ti, žes nám daroval nebeskou Maminku, která se o nás stará a pomáhá nám. Když se cítíme slabí a bezmocní, Ona doplňuje všechno, co nám chybí. Prosíme o její přímluvu za naše manželství, naše děti, naše milované, naše společenství a náš domov.

Děkujeme Ti, náš Bože, za Tvou věrnou péči a vedení. Je dobře, že jsi s námi - až na věky věků.

Amen

Zklidněme se, oddychněme si,
odpočívejme...

Maria, Matko a Královno rodin, voláme k Tobě!

Je tolik rodin, které se ocitají v bezvýchodné situaci. **Potřebují Tvoji bezpečnou ochranu a Tvoji pomoc.**

Je tolik rodin, které jsou v krizi víry a v bludu. **Potřebují Tvoji jasnost, Tvoji jistotu, Tvoji odvahu víry.**

Je tolik rodin, které jsou v nouzi a tísní. **Potřebují Tvoji pomoc a Tvoji přímluvu.**

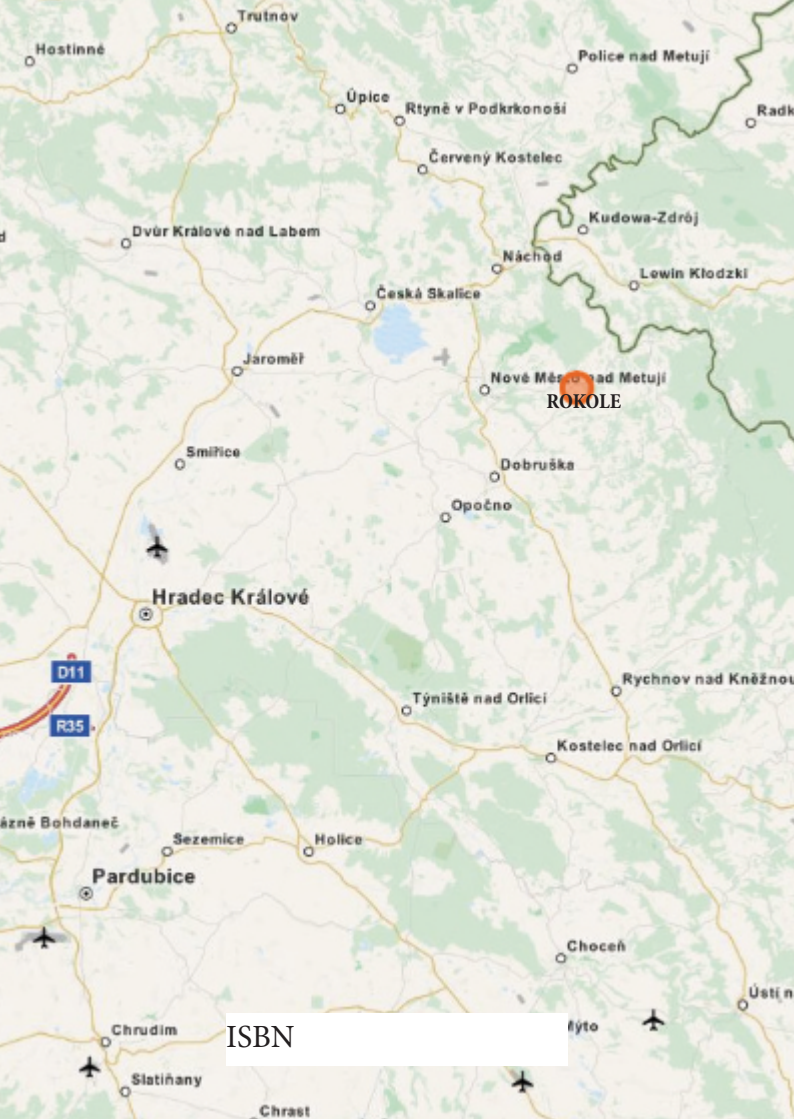
Je tolik rodin, které jsou ve slabosti a v selhávání. **Potřebují tvoji sílu a Tvoji čistotu.**

Je tolik rodin, které jsou bezradné při těžkostech ve výchově. **Potřebují Tvoji mateřskou lásku a Tvoji formující ruku.**

Je tolik rodin, které jsou rozvrácené pro nelásku. **Potřebují Tvoji dobrotu a Tvoje láskyplné pochopení.**

Maria, Matko Královno rodin,

vypros všem, kteří půjdou cestou manželů
odpuštění, smíření, vzájemnou úctu,
lásku, odvahu, věrnost a především
Boží požehnání. Amen.

ROKLE

ISBN